

BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QITUVCHILARI O‘QITISHDA ZAMONAVIY METODLAR.

Yozdonova Sevara Shukurillayevna

Samarqand viloyati Urgut tumani 132-maktab boshlang‘ich fan o‘qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada biz boshlang‘ich sinflarda o‘quvchilar uchun boyitilgan va qiziqarli ta‘lim tajribasini yaratish uchun samarali qo‘llanilishi mumkin bo‘lgan turli xil interfaol o‘qitish usullarini o‘rganamiz. Amaliy mashg‘ulotlar va o‘yinlardan tortib texnologiya integratsiyasi va guruhda ishlashgacha bo‘lgan bu usullar turli xil ta‘lim uslublarini qondirishga va yosh o‘quvchilarda o‘qishga va o‘rganishga bo‘lgan muhabbatni kuchaytirishga qaratilgan.

Kalit so‘zlar: boshlang‘ich sinf, interfaol metodlar, pedagogik mahorat, aqliy kamolot, o‘yinlar, ko‘rgazmali qurollar.

Boshlang‘ich sinf o‘qituvchilariga zamonaviy o‘qitish usullarini joriy etish pedagoglarning bugungi dinamik ta‘lim muhitida o‘quvchilarni qiziqtirish va ilhomlantirish uchun zarur bo‘lgan vositalar va texnikalar bilan ta‘minlanishida muhim ahamiyatga ega. Boshlang‘ich sinf o‘qituvchilari o‘qitishda innovatsion yondashuvlarni o‘z ichiga olgan holda, o‘quvchilarning turli ehtiyojlari va ta‘lim uslublariga javob beradigan boyitilgan va interfaol ta‘lim tajribasini yaratishi mumkin. Respublikamizda olib borilayotgan keng ko‘lamli iqtisodiy, siyosiy va ma‘naviy sohalardagi islohotlarning asosiy maqsadi yurtimizda yashayotgan fuqarolar uchun munosib turmush tarzini shakllantirishdir. Ma‘naviy jihatdan mukammal rivojlangan insonni tarbiyalash, ta‘lim tizimini jahon andozalari darajasida yuksaltirish, milliy istiqlol g‘oyasini o‘zida mujassam etgan yangi avlodni tarbiyalash, voyaga yetkazish va malakali kadrlar tayyorlash davlatimiz siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Shuningdek, zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta‘lim jarayonining samarasini oshiradi, o‘quvchilarning erkin fikrlash jarayonini shakllantiradi, o‘quvchilarda bilim olishga ishtiyoqi va zavqini oshiradi, bilimlarini mustahkam

o'zlashtirish, ulardan amaliyotda mustaqil foydalanish ko'nikma va malakalarini shakllantiradi. Yoshlarning o'z iqtidor va iste'dodini namoyish etishiga keng imkoniyat yaratish, rag'batlantirish ularning yetuk va raqobatbardosh kadr bo'lib yetishishiga zamin hozirlaydi. Ilm-fan, texnika, ishlab chiqarish va texnologiyaning jadal rivojlanishi jamiyat hayotining barcha sohalarida taraqqiyotining yangi istiqbollari ochib berdi.

Zamonaviy o'qitish usullari an'anaviy ma'ruza asosidagi ta'limdan tashqariga chiqadi va tanqidiy fikrlash, ijodkorlik, hamkorlik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiruvchi interfaol, o'quvchilarga yo'naltirilgan yondashuvlarni o'z ichiga oladi. Boshlang'ich sinf o'qituvchilarini ushbu zamonaviy o'qitish usullari bilan tanishtirish orqali ta'lim muassasalari darsda doimiy takomillashtirish va yangilik madaniyatini tarbiyalashi mumkin. Shu nuqtai nazardan, boshlang'ich sinf o'qituvchilarini zamonaviy o'qitish usullarini o'zlashtirish va amaliyotga joriy etishda qo'llab-quvvatlashda malaka oshirish dasturlari, seminarlar va hamkorlikdagi o'quv jamoalari muhim o'rin tutadi. Ushbu tashabbuslar o'qituvchilarga o'z ta'lim amaliyotini oshirish, ilg'or tajriba almashish hamda ta'lim sohasidagi so'nggi tendensiyalar va tadqiqotlardan xabardor bo'lish imkoniyatini beradi. Boshlang'ich sinf o'qituvchilariga zamonaviy o'qitish usullarini qo'llash orqali biz o'quvchilarning intellektual, ijtimoiy va hissiy rivojlanishini ta'minlovchi yanada qiziqarli va samarali ta'lim muhitini yaratishimiz mumkin. Doimiy qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish orqali o'qituvchilar ushbu innovatsion yondashuvlardan foydalanib, umr bo'yi o'rganishga bo'lgan muhabbatni uyg'otishi va o'quvchilarni 21-asrda rivojlanishi uchun zarur bo'lgan ko'nikmalar bilan jihozlashlari mumkin.

O'qitishning interfaol usullari boshlang'ich sinf o'quvchilarini qiziqtirish va ularning bilim olish tajribasini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Sinfda interfaol strategiyalarni kiritish orqali o'qituvchilar faol ishtirok etish, tanqidiy fikrlash va ma'lumotni saqlashga yordam beradigan dinamik va rag'batlantiruvchi muhitni yaratishi mumkin. Keling, interfaol o'qitish dunyosiga kirib boraylik va bu strategiyalar boshlang'ich ta'limga qanday foyda keltirishini bilib olaylik.

Interfaol metodlar boshlang'ich sinflarni qiziqarli va samarali o'qitishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Boshlang'ich ta'lim uchun foydali bo'lishi mumkin bo'lgan ba'zi interfaol o'qitish strategiyalari:

1. Amaliy mashg'ulotlar: O'quvchilarni tajribalar, loyihalar va qo'l san'atlari kabi amaliy mashg'ulotlarda ishtirok etishga undash o'rganishni yanada interaktiv va qiziqarli qilish imkonini beradi. Bu o'quvchilarga material bilan bevosita shug'ullanish va o'rganganlarini amalda qo'llash imkonini beradi.

2. O'yinlar va simulyatsiyalar: O'quv o'yinlari va simulyatsiyalardan foydalanish murakkab tushunchalarni o'rgatish va sinfdan zavqlanish hissini uyg'otishning qiziqarli usuli bo'lishi mumkin. O'yinlar aniq o'quv maqsadlarini mustahkamlash va o'quvchilarga ma'lumotni yanada samarali saqlashga yordam berish uchun moslashtirilishi mumkin.

3. Guruhda ishlash va hamkorlik: Hamkorlikdagi o'quv faoliyati, guruh loyihalari va tengdoshlarning o'zaro ta'siri o'quvchilarning faolligini oshirishi va jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishi mumkin. O'quvchilarni vazifalar va loyihalar ustida birgalikda ishlashga o'rgatish orqali o'quv jarayonlarini yaxshilash mumkin.

4. Texnologiya integratsiyasi: Interfaol doskalar, o'quv ilovalari va onlayn resurslar kabi texnologiyalarni o'z ichiga olish darslarni yanada interaktiv va dinamik qilish imkonini beradi. Texnologiya, shuningdek, turli xil ta'lim uslublariga javob berishi va o'z-o'zidan o'rganish uchun imkoniyatlar yaratishi mumkin.

5. Rol o'ynash va drama: Rol o'ynash faoliyati va drama mashqlari o'rganishni hayotga tatbiq etishi va o'quvchilarga real hayot senariylari orqali murakkab tushunchalarni tushunishga yordam berishi mumkin. Bu muloqot qobiliyatlarini yaxshilashi, ishonchni oshirishi va o'rganishni yanada qiziqarli qilishi mumkin.

6. Ko'rgazmali qurollar va multimedia: Diagrammalar, diagrammalar, videolar va illyustratsiyalar kabi ko'rgazmali qo'llanmalardan foydalanish axborotni tushunish va eslab qolishni kuchaytirishi mumkin. Ko'rgazmali qurollar mavhum tushunchalarni yanada aniqlashtirishga yordam beradi va faol o'rganishni osonlashtiradi.

7. Savollar va munozaralar: O'quvchilarni savol berishga, munozaralarda qatnashishga va o'z fikrlarini bildirishga undash tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini va

mavzuni chuqurroq tushunishga yordam beradi. Ochiq savollar qiziqishni uyg'otadi va faol ishtirok etishga undashi mumkin.

Xulosa: Ushbu interfaol o'qitish usullarini boshlang'ich sinflarga kiritish orqali o'qituvchilar o'quvchilarning xilma-xil ehtiyojlarini qondiradigan va o'rganishga bo'lgan mehnri uyg'otadigan dinamik va qiziqarli o'quv muhitini yaratishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1.Yo'ldashev J. G., Usmonov S.A. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyotga joriy qilish. - T: Fan va texnologiya, 2008

2.Tolipov U.K., Sharipov Sh.S. O'quvchi shaxsi ijodkorlik faoliyatini rivojlantirishning pedagogik asoslari. - T., Fan, 2012.

3.T.T.Omonov, N.X.Xo'jayev, S.A.Madyarova, E.U.Eshchonov. "Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat". Toshkent. "IQTISOD-MOLIYA" 2009.

4.B.X.Xodjayev. "Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti". "Sano-standart" nashriyoti. Toshkent - 2017.

5.www.ziyonet.uz